

Jekkabaara

Cikela ceman n'a musoman kunnafoniseben

a be be kalo o kalo

Jamana baarada la BP- 2043 Bamako (Mali)

San 1960 -san 2001, Mali jamana ye san 41 soro Mun kera? Mun ma ke?

Ne3 ni 6nan

Kalo ladilikan

Ka bi lawale la, a be fo ko bëe b'i ba bolo. Kéleyoró la, bëe b'i ba bolo ; tulonkeyoró la, bëe b'i ba bolo, sebekéyoró la, bëe b'i ba bolo. Ni dugawu be soro fajlanfan fë, siga t'a la, barika sörçyoró wëre te bajanfan ko. Ka denkenin ke jaramankana ye a cënögöön tòw jakunmawarama cëro, aa bëe ka t'i ba nininka dëre. Nin yoró in na n kan be n balimamu-so furusokonosigibagaw de ma. Furu ni furukëbonya te fosi bo musoya danbe la, fo n'a yëre ye min fara a kan. Ce ni kulusi, muso ni kulusi, olu tëna se ka fën were to u k'o npogisoorila gansan k'o de. Nka, do be fo muso ye yoró min, do be fo ce y'o yoró kelen na dëre ! Cew k'a dòn ko muso de b'u ka cëya dafa. Muso te fën ye yoró o yoró, musontan yëre fana te fën ye yen. Ce ni muso ye njogondafabagaw de ye gaw kono, forow kono ani cakedaw la. Ninnu bëe ka njogonfaamu an'u ka majiginjogonye de be denw dugawutigiya ani k'u barikatigiya. Aw m'a ye, an ka sigidaw tun be o taabolo de kan, o de kanma a tun man c'a la i ka maafu, bofu, safu ye ka caya.

Tumani Yalam Sidibe

An k'an yëre ka dönniya kiime ka danyerelayoró sors an yëre la

Ne 3nan

Tilefunteni t'an töoro dörön, a b'an nafa fana

Ne 7nan

"Kalan be mögo son hakili la, nka kunnafoni be mögo bo kunpan na". Yoró Ulen Sidibe

Baninkonow ni nkomi

Ni sanji be kotige k'a ko to nkomi ye, baninkonow koni yecogo be samine duman taamaseereya. Nka, nin bee ye cikelaw de kunko ye ! Dijne bee lajelen sawura be minnu kabakoro koni ! Aa, an be waati min na i ko sisan, do kera samine na sa dere ! Sisan yere de y'a tonoboli sawura bisigawaati ye. Dabanana bee be nunkoroyelenin na sa. "Ko, aa, ne ka jigine bena fa sooin, tiga ni jo ani balo tow la". Ko : sooin ne bena n ka koori ni n ka malo, ani n ka daafu wari mine k'a ke n kun ! Tijne yere la i n'o ka kan warajigi !

Nka, dabanjana senkoro, saminebandakasunog fana be kelennamiiri la sa ko : "Ne faaden tow taara ka n dan samine fe, ne dun ben'a ke cogodi sa. Ka taa n faadenw deli wa ? Fon ka sa !..." Tuu mooro !... Jugusago kumakan dere !

Hali ni samine daminecogo gelyara doonin, bee b'a don k'a ma ke cesiribaga ka borelankolonya san ye. Nka, a ka kan cikelaw k'a don ko suman ni suman nafolo soroli ye fen do ye, u ladonni n'u taasirako fana ye fen were ye, walasa k'u sorobaga nafa. Oye san balo n'a musaka ketaw jatemineni ye walasa k'an kisi ka bo sorro kofe bolonkolonya ma. An kana ko fosi k'an kuf. N'o kera, anw cikelaw, an b'a don ko cike nanaya sankorotalen don kalosara nanaya sanfe ! N'o kera, birokonaaraka caman b'an ka "ko in" negemin. Nka, o fana ye fen ye min te taa kalan ko de ! Ni dusu gansan b'a tigi nafa woosiji taasirafe, an k'a don ko dönniyatigi de b'a dusu tonobo ka sorro hal'a ma woosi

kosebe. Nin bee de kanman b'an ka cikelaw tulo lakuraya u ka donta koro do la. CMDT fara World Wision cikelaw kan, OHVN cikela

fara Segu malosebaarada fila cikelaw kan, Mali cikelaw bee, n b'aw bee de tulo lakuraya aw ka donta koro in na : "Maa te koro kalan ma, maa te ko don kalan ma ; don o don, tulo be taa kalanso !" Haate. Fosi te tijne nege da a yere folen ko ! Hunhun dere ! N hakili tun bena bo dere ! Kalafiliwaati sera. Sooin politikimogow ben'u sensenni damine ka s'an ma. U be to an senkoro k'an ka ko bee kun. U yere b'an ladiya, k'an kanu fo ka teme u faa n'u baa kan. Nka, o yoroninkelen kelenya kan'a to an ka tugu u dörökelen ko ten de ! "Danaya, ni baara taabolodon ani ladiriya", olu de ka kan k'a to an ka wote u ye. Ni kalafilibaliya nogon jugusako te faso kono, kufekalafilila yere fana nogon kenyerela te. Oro, an ka kalafili ke maaw ye, an ka nafa pereperelatigelen don minnu ka "porogaramu" (baaraketaw) kono. Ni n ko an ka nafa, n kan te maakelenko ma, n kan be sigidako de ma, n kan be marako de ma, n kan be jamanako de ma. Maa kelen ka sorro te sorro ye, barisa n'a banna, i be fara jama kan majumako la. A dun tena to banbali ye. Jama ka sorro de ye sorro ye, barisa bee ta tena ban nogonfe. Hine dun be jama de la ! K'an ben !

Tumani Yalam Sidibe

Poyi

Koro taara a da !

Koro, bamanankan kumadonso E min ka masalasenw danma tun be bamanankan Nege don a fobaaw n'a menbaaw la !

Owo, Luwi Piyeri Sidibe

E ni baara,
E min y'i ka balo tonobo
Ani k'a ke tonobofen ye dijne
maaw bolo
E ni ce dere !

Luwi Piyeri Sidibe

Arajo Kledu ce sarama

Luwi Piyeri Sidibe

Jekabaara kunnafonisben
ne-jafile

Luwi Piyeri Sidibe

Bamanankan karamogo farin

E taar'i da

Dugufin ni duguje ce

I ko nkremasa

E taar'i da i ko "furufuru niranna Farima"

Awa i taara ka dijne to i ko

Nka dijne n'e togo be to sa

Aa ! coo wara

I da ni hakilisigi ye !

Tumani Yalam Sidibe

Hakiliseneke

Folo, bamananke tun b'i min, k'i saa-lon ka bo a ja kunna. Nka, a tun b'i min waati bee minkan de kan, min tun be sigida sinsinkolo do seme don. Nka bi, min kera maafuya ye. Minbaaw b'u min sa de ka sigida lagosi. Benterema kuntilenna fan si te n ni doce ce. N'i y'a men a bonna a kan, a sigira a kan de !

Tumani Yalam Sidibe

Yeretkiimekene

Walasa ka kalanden jolenw ka kalan basigi u la, Jekabaara ye yerekalan kene do daye, min bëna lajaga an balimaké Bonifasi Danbele fë kalo o kalo. Ale ye

Jamana baarada maa faamuya-lenba ye, min ka dönniya sinsinnen bë bamanankan kolosiraw dönni kan. Kalo o kalo, a bëna masalabolo kelen sëben. Fili tan (10) bë masalabolo in kono, aw bë

minnu latilen ka ci an ma. Jaabi numan bës bë bë Jekabaara boko nata kono ni sehekew ye.

K'an ben boko nata

Tumani Yalam Sidibe

Kunnasebenni nimoro fôc Nomasa Nanpe

Cesiribugu Nanpe ye nomasa ye. A ka samijë kelen ño soro ta bë se k'a ka du balo waatijan kono. Cike mine caman b'a bolo. Nka, Nanpe ye wasobaanci ye. Nin san, samijë diyara Nanpe n'a ka gadenw na kosebe. Ño soro la fo ka wasa ke. O nisondiya fë, Nanpe y'a ka cikelaw labila san kelen. Sene ma ka ka foro kono o san. O ma bo foyi fë. Ño ban na pewu ka kón samijë filana ñe. Nanpe ye nosan damine o waati fo ka t'a bila ño kura tige tuma na. Kabi o bor'a la, Nanpe ye hakili soro. Sabu, a ka nomasa ya tun bë na k'a bolo kongotoya ye.

Karamogo Bonifasi Danbele

Fili tan (10) bë masalabolo in kono. A' ye masalabolo sëben kura ye k'a filiw latilen a kono. Filiw latilennen kó, laadilikan min bë masalabolo kono, a' b'o walawala. Ala k'an ben sije were !

Jaabi laseyoro

Jamana baarada

b.p. 2043 - Hamudalayi

Bamako (Mali)

Maakoroba kuma Yereta wa, Yerelabila de ?

Faso Mali ka yereta ni bi ce, san 41, halibi anw bë török-török la ; halibi faantanya ni banajugu de y'anw taamanogon ye ; halibi anw de bë yiriwali sira jinini na.

N'an ye an kofile, tuma min n'an b'an yereta, o y'a soro maa hake min bë Mali kono o te miliyon naani bo. O waati anw tun sinsinbere ye dabakala, jago, monni ani bagan-mara ye. Kalan y'olu dafa.

San 1990 nan, marabaa juguw taara nka u ye hakilila jugu min dan, o falenna k'a diliw saran kosebe.

- U ye baara dusu bo an kono k'an ke deliliklaw ye, dije don o don anw de tegé jannen don ka deme makono ;

- U ye an danbe bo an na, anw

te misali ta an bënbow kan bilen fo tubabuya. An niginna an yere la ka ban farafinya la : caco cayara, maa koyokoyolen cayara.

- Anw kera i n'a fo tonso : kono te wara te, sabu tubabuw y'an dan, farafinya tijena an bolo.

- U ye anw negen, k'anw bila dönlidla ni balafö ni jenbefö la dije kono : olu bë sebe la, anw bë tegeretulon na.

N balimaw, ni maa filila i jujon ma, i labanko b'i kamanagan. Olu de y'a fo an ye ko n'an bë yiriwa ni jetaa jini k'an ka dencamanwolo dabila, k'a soro Faransi dugukolo mume te Mali tilako 3 nan bo nka maa miliyon bi 80 ni ko de b'a kono, olu k'a fo ko do ka bo dencamanwolo la o bë ben nka anw minnu te miliyon 12 bo, anw fana ka ban

dencamanwolo ma k'o bë faantanya jiidi, a fo anw ma an yere labila ? Anw y'an yere labila dere !

An denw ma son kalan ma, u ma son baara ma, fo ka

nbedaw mine : soneni, furakiseta, jnanamujanamu. Anw ka yereta kera togo fuu ye sabu anw ka faamaw bolo bë bolo were la.

- An y'an yere labila sa ! sabu hali sini an denmusow bë bôlonw kono dôlosow la, sinimasow la, yerefeere... ! O tuma n balimaw, jinni bëna anw ka jamana dilan an ye ? Jinni de bëna anw bo nogo la ?

Ne koni bë min fo aw ye, o ye ko : bës k'a dën, maa o maa n'i m'a ke i yere ye, i b'a ke i yere la.

Aw k'an ben

Idrisa S. Saké

Ka se CMDT ciklaw ma

Kosafəboko kono, an ye senefernw kene senetko sanganogonma katimuw jira aw la. Olu tun be tali ke san 2 0 0 0 zuwenkalo tile 30 keneshakew sangali kan san 2001 zuwenkalo tile 30 keneshakew senefernw

ma. Nka a jirala aw la ko danniw tun be senna hali bi. O de koson, nin yoro in na, aw bena sanganogonma-katimu ninnu ye zuluyekalo lahala kan.

- Fen min ye bilasiralikan ye, olu be tali ke sanji nacogo numan kan min y'a to kene seneta hake bolodalen waleyara ka se nin hake ma (kooriforo, kabaforo, sañiforo, keningeforo).

- ciklaw ka kan k'u jesin forokene de ladonni ma sa

(kerenkerennenya la, korosenni). U ka furakeliw fana ke ka ben o waatiw ma, lakoliden ka ladilikan siratige la.

- Ciklaw ka kan fana ka sumanforow kolosi (kaba, no, malo). N'u ye tijenifernw (i n'a fo dankalannturanin) taamassen y'u la doron, n k'u ka lakolidenw ladonniya. K'an ben bosn were.

Usumani N. Tarawele
CMDT cikfeerew bolofara kalanfa.

Senefernw kene seneta bolodalen hake waleyalen ka se san 2000nan zuluyekalo tile 30 ma

CMDT CIKEMARAW							
Senefernw		Fana	Buguni	Sikaso	Kucala	San	Kita
Jb	bolodalen	37 147	9 780	26 601	70 340	135 520	10 114
	%	118	152	95	92	84	84
	waleyalen	43 833	14 866	25 228	64 424	113 837	8 496
Keninge	bolodalen	107 887	41 950	37 422	111 165	70 410	60 733
	%	99	133	107	84	82	96
	waleyalen	106 808	55 794	40 058	92 823	57 947	58 304
Kaba	bolodalen	44 341	74 855	69 490	42 050	16 590	19 248
	%	50	64	81	89	92	91
	waleyalen	22 171	47 907	56 287	37 631	15 345	17 516
Malo	bolodalen	9 213	25 920	20 751	4 755	11 085	5 658
	%	98	97	97	87	72	90
	waleyalen	9 029	25 142	20 128	4 137	7 981	5 109
Tiga	bolodalen	13 168	25 615	12 445	9 810	22 645	33 599
	%	77	101	106	70	56	91
	waleyalen	10 139	25 871	13 131	6 830	12 770	30 575
Koori	bolodalen	89 050	85 000	80 000	107 000	36 350	34 000
	%	12	21	29	93	95	74
	waleyalen	10 925	18 272	23 002	100 012	34 484	25 143
Daa	bolodalen	23	140	41	0	800	14
	%	40	160	87		42	59
	waleyalen	9	224	36	0	336	0
So	bolodalen	34 421	11 000	13 374	15 710	6 140	1 340
	%	77	85	75	67	49	50
	waleyalen	26 504	9 350	10 031	10 526	2 999	670
Bene	bolodalen	1 582	185	36	2 085	3 700	87
	%	14	55	17	2	17	6
	waleyalen	221	102	6	52	621	5
Sunbalaso (soza)	bolodalen	73	59	1 156	1 465	645	52
	%	41	37	27	46	37	12
	waleyalen	30	22	312	674	239	6
Fini	bolodalen	357	8 670	305	267	9 400	1 401
	%	64	89	95	61	96	111
	waleyalen	228	7 716	290	163	9 024	1 555
Bagan-dumuni senefernw	bolodalen	11 675	2 768	2 076	2 780	2 585	721
	%	18	23	13	13	10	3
	wale	2 102	637	270	361	259	22

Kolosili : % = kemetylada hake

Senefenw kene seneta bolodalen hake waleyalen ka se san 2001nan zuluyekalo tile 30 ma

CMDT CIKEMARAW

Senefenw		Fana	Buguni	Sikaso	Kucala	San	Kita	Mume
Nb	bolodalen	41 700	12 765	27 370	76 610	142 640	9 645	310 730
	%	112	98	100	102	100	101	102
	waleyalen	46 880	12 528	27 487	78 348	143 330	9 730	318 302
Keninge	bolodalen	105 421	44 134	37 110	109 255	75 700	63 000	434 620
	%	97	101	103	97	98	94	98
	waleyalen	102 292	44 672	38 106	106 273	74 412	59 072	424 828
Kaba	bolodalen	42 697	63 251	66 725	42 805	17 350	20 430	253 258
	%	84	95	97	99	101	94	95
	waleyalen	35 840	60 221	64 444	42 573	17 520	19 163	239 761
Malo	bolodalen	10 474	25 526	22 075	3 515	13 335	6 085	81 010
	%	95	101	95	123	86	96	97
	waleyalen	9 903	25 723	20 913	4 336	11 460	5 842	78 176
Tiga	bolodalen	13 069	26 718	12 670	10 270	24 355	35 000	122 082
	%	98	99	102	86	95	98	97
	waleyalen	12 758	26 440	12 920	8 795	23 112	34 245	118 270
Koori	bolodalen	96 825	81 962	85 700	122 120	40 040	30 000	456 647
	%	103	107	103	105	111	114	106
	waleyalen	99 828	87 817	88 627	128 023	44 251	34 270	482 815
Daa	bolodalen	22	221	40	0	550	0	833
	%	39	67	30		73		68
	waleyalen	9	148	12	0	402	0	570
So	bolodalen	32 789	9 667	13 015	12 575	6 125	1 500	75 671
	%	80	87	83	81	70	63	80
	waleyalen	26 254	8 444	10 754	10 213	4 267	945	60 877
Bene	bolodalen	1 513	113	80	2 220	5 205	170	9 301
	%	15	12	8	8	61	13	39
	waleyalen	221	14	6	168	3 150	22	3 581
Sunbalaso (soza)	bolodalen	70	85	725	1 590	660	30	3 160
	%	31	16	48	68	65	8	60
	waleyalen	22	14	348	1 081	429	2	1 896
Fini	bolodalen	314	7 875	355	270	9 762	1 650	20 226
	%	68	105	94	88	100	101	101
	waleyalen	214	8 261	334	237	9 737	1 667	20 449
Bagan-dumuni senefenw	bolodalen	10 773	2 015	1 755	2 870	2 605	560	20 578
	%	33	54	31	48	38	7	37
	waleyalen	3 555	1 078	551	1 388	998	39	7 609

Kōlosili : % = kemetilada hake

Jèkabaara bε kalan Faransi "Yeremajuguya"

N balima Jèkabaara sèbenbagaw ne bε bataki in ci aw ma. Ko dō bε ka ne lafili. Anw Maliden minnu bε Faransi jamana kono, ni Farnsikaw y'u ka sèben di mogo min ma, o y'o tigi lafiyalen ye. Munna anw waliden dama bε njogon sègen o nɔfε. N'an taara Mali la, Mali pankurun baarakelaw b'an ka sèbenw mine an na, k'an t'olu tigiyen. Ka soro an yere jaw b'u kan (pasepori). Ne ko sisan, an k'er'an yeremajugu ye. Ne hakili la, an yeredama man kan

ka njogon sègen Faransi sèben nɔfε, sabu la, an bε nafolo nini ka a ladon Mali de kono. Ne b'a nini an balima pankurun baarakelaw fε, an k'a ko laje ji njemajolen na. An kana yeremajuguya ke njogon na. Ne ka foli bε ka taa Malidenw bε lajelen yɔrɔ. Ala k'an ben kelen ma. Ka foli lase Jèkabaara sèbenjekulu cew n'a musow bε ma. N bε Abudulayi Sise fo, ka Dañeli Jalo fana fo.

Pari (Faransi jamana faaba), san kalo 6n tile 29, 2001 san.

Bataki sèbenbaga : Mosire Jara
61 rue de la Charonne, 75011
Paris France

Jaabi

An balimakε, i ni ce i ka bataki cili la an ma. Fen min y'a kono kono ye, an dalen b'a la ko pankurun tigilamogow bεna jaabi soro o la an ye boko nata kono. An b'a nini i fe i ka kunnafoniw ci ka caya an ma Faransi jamana kono kono kan ani Mali tungarankew lahalaya yen. I jija i ka bataki wεre kono i k'i ja (foto) bila ka na an ma. Kana nini Jèkabaara ganseli kɔ Faransi yen.

Jèkabaara sèbenjekulu

Politikiko taabolo

Mali donbaw

Atora soɔnin ye walasa an ka ke an ka jamanaba in ka yere ta sanyeləmaseli kene binaani ni kelenan (41) kan. A bee b'a don ko san 1960 setanburukalo tile 22 de kera Mali jamana ka horonya jemukan fola lasedon ye peresidan Modibo Keyita fe. Nka, o waati ni sisani ce, tile caman ni san caman temena cogo min, koba caman ni yelema caman fana fofo na nogon ko ten. Hali n'an ka jamana ma ke kurun ye ji ka lonbolaba ye min n'a konomogow dafiri dunfin na, aa, maa caman taara jiwoyo fe de. Modibo Keyita yere, Fili Dabo Sisoko n'a jenogonw, fo ka se Modibo Keyitafanga lagositon nemogo ma (CMLN), n'o ye yetiman Musa Tarawele ye, hali n'a kera Zenarali ye kosafe, a fana ka fanga lagosira ka jala min to a la. O de kanma, a kafisa an ka nogon hakililajigi ke jamana in ka horonya taabolow la ka bi san 1960 setanburukalo tile 22, fo ka se bi ma. An b'olu de wele nin yoro in na ko Mali donbaw :

- 1960 san setanburukalo tile 22 nogon te donbaw la, ka masoro, o don de a dakenemayara faransika marabaga juguw ye, ko Malidenw sako doronpe de be Maliko la sa. O ye hereko ye !

- San 1962 utikalo, o yere mahoronya dara kene kan, n'an ka jamana ka danma horonyawari ye, n'o ye maliwari ye.

- O san kelen n'o utikalo kelen na, Fili Dabo Sisoko n'a jenogon saba minena, k'u bila kaso la, u ka banbaganciya kanma ka nesin maliwariko ma.

- San 1966 utikalo, erewolisonko banbanna Mali kono, ni depitebulon nobilali ye "CNDR" (Senideri) fe, n'o ye erewolisonko lakana jekuluba ye. O san kelen milisenw kunbora lakana birigajew nona. O milisenw de ye bara don Maliden bee da la. U ye Malidenw ladon daba fe fan bee, k'u labo danin fe. Maa si sako tun te i yere la belen sanki i denw ni i bolofenw. Tijen don, Modibo Keyita ye fasojobaara sebekoro ke. Izini 150 ni ko jora ; baaradabaw sigira sen kan i n'a fo somekisi ; Enerzi... Nka, milisenw ye yere mahoronya fana kasa ci maaw nun na de. O fana ka fo, o ka kan !

- 1968 san nowanburukalo tile 19, sorodasi ce 14 y'u fara nogon kan ka fu

siri Modibo n'a ka milisenfanga la. O jekulu o ko (CMLN) nemaaya tun be yetinan do bolo ko Musa Tarawele, ale sihake tun be san 34 na o waati. O sorodasiw nakan kera kow nenaboli ye kalo woɔro kono, ka soro ka fanga lateme siwiliw ma. Nka malidenw y'o siwilifanga sinabonson makono fo 1978. San 10 kofe "UDPM" sigira. O jemukanba tun b'a fo ko politikiton kelenko ye tijen ye. O dun n'a ta bee, Musa yere da jolima de karabara ka fanga bo a bolo. O senfe, Maliden keme yirika de kasaarala. Jon de ko ko fanga nakan n'a taakan ye kelen ye an ka jamana in kono. Ka na a la ni diji y'i da, ka bo a la ni jalaji ye !

1991 san marisikalo tile 26, Musa ka lahiduntanfanga dafirila malidenw ka sanfilajoli wooyoto kan. Ni do ka ba masa, do ka na te diya. Walasa do ka yele dijne in kono, fo do de ka kasi. Musa binbagaw kera Malidenw bee ye, nka kolomayoro tun ye sorodasi jekulu ye min nemogoya tun be Yetinan Koloneli do bolo, nka n'a ka jala b'an ka sorodasiw bee ta sanfe bi, n'o ye zenerali darime Amadu Tumani Ture ye. Ale koni ye fanga takan lahidu tiime.

- 1992 san zuwenkalo tile 8, Mali peresidan sugandilen lakika folo sigira wolo kan, n'o ye Alifa Umaru Konare ye. Nka, kow damine ma nogoya a yere bolo de. Fo ka se 1994 san ma, minen dajengeko caman kera minnu wooyo taara ni minisiri nemaaw fila ye, i n'a fodon n'a dugusege kono : Yunusi Ture ani Abdulayi Seku So. Nka njanakene lankolon te. Ko taabolo be do kamangan waati min, i k'a don a be do fana nenaje dere ! Ala ni Ibirimi Bubakari Keyita barika la, fanga basigira an barayan. Peresidan Alifa hakili sigira. Nka de !

- San 1997 kalafili juguw kera Mali kono yan minnu ma bo fosi fe. O yere kera sababu ye k'an ka fanga sinamatonw nemaaw ke kasolamaaw ye kunjogon kono. Kalafili were dun bolo-dalen don ka ben san 2001 nan labanwaati ma ani san 2002 nan daminewaati. Olu bena ke cogo di. Ala k'an deme ! An hakili koni be se ka latige olu kunkan, barisa o kotigya be minisiri min bolo, o ma fin to nono na abada. Minisiri Usumani So wa ? A y'a kali a kan, bee n'i garisege de be baara ke nogon fe san 2002 nan kalafiliw kono !

Tumani Yalam Sidibe

U ko

Ni basa b'a ka jubatənajimin na, surantere woɔsikun t'o la.

**Idirisa Setigi Sako
"Sorofe" jamana -
Bamako**

Si te maa saba la. O folo ye kumabeefo ye ; a filanan ye masake seɔɔbaga ye ; a sabanan ye banabaato furadunbali ye. Nin kelen-kelen bee be donmakonon de la.

**Kabine Keyita
"Nko" furakaramog -
Bamako**

Mogo mana ke mogo were fe cogo o cogo, i be k'i yere fe ka teme o tigi kan. Kemaafse yere labila mako te ne.

**Ndayi Baba Jalo,
tarikubola - Segu**

N'i ye mogo ye kogojanta la, here de t'a fa ka bulonda la, walima here barika bonyanen don kojugu a ma !

**Mariyamu Trawele n°1
Arajo "Gintan" -
Bamako**

Sula ku ka jan a yere ka nafa de koson, awa ko si dɔnbaga jɔnjɔn n'a teremebaga jɔnjɔn t'a tigi yere bo.

**Burake Sidibe
"Gongosifoolon" denke
fɔli Kita - Biriko kabila**

Tilefunteni joyoro ka bon an ka nənamaya la

Jiko ni yeelenko temenén kō, tilefunteni bē ke ka tobili ni fennaja kē, i n'a fō jegew ni sogow n'a nōgōnnaw. O hukumu kōnō, an ka taama dō senfē Bila dugu kōnō, an ni maa faamuyalenba dō ye nōgōn kumajōgonya, min bē baara ke Bila "World Vision" na. A ka baara nəsinne bē kalanfaya ma yen ka nəsin balikukalanko ma, wa nininikela don fana. O siratigē la, a bē ninini ke ka nəsin tilefunteni nafa ma walasa an bē se k'an mako nē o la cogo min na. O koson, bamananw b'a f'u ka kuma la ko : "mēntigila ye mēnni dan ye". An karamogo in te maa wēre ye Niwa Jasana kō. Ayiwa, an ye kunnafo ni minnu soro a fe, olu file.

Jekabaara : *An Karamogo Niwa Jasana , e ye kalanta ye Bila "World Vision" na, o temenén kō, i ye nininikela ye ka nəsin tilefunteni nafa ma. Yala i bē se ka dō f'an ye o baara taabolo kan wa ?*

Niwa Jasana : Owo, n bē se ka dō fo aw ye. Nka bamananw b'a f'u ka kuma do la ko : "Njunu te sanfela soro jurukise kō". O siratigē la, ninini te taa kalan kō. N ye kalan ke Katibugu kalansoba la. N temena kalanbolo fe min bē wele ko zenerila. Olu ka baara nəsinne bē jitonyoroko ni ponko, ani sirabadi-lankow ma. O kalan bannen, n ye baara damine. Ka n to o baara la, n ye kalan wēre ke ka nəsin tilefunteni nafa ma ka d'a kan, an ka jamana ye sahelimajamana ye, to foyi t'a la tugun. O hukumu kōnō, n ye ninini ke ka nəsin tilefunteni nafa ma walasa fen ka b'o la min bē jamanaden bē lajelen nafa, ani ka jamana kisi ja ka kasaara ma.

Jekabaara : *I bē minen minnu dilan, i bē se ka dō f'an ye olu cogoyaw kan wa ?*

Jasana : N bē se ka dō fo aw ye u cogoyaw kan. Dilannenw na, fen saba bē yen : a folo, o bē tobili kē, n'an k'olu ma ko tilefunteniga, a bē se sigida 4 fo 5 ma, nka u si ni si te kelen ye ka da u dilancogo kan. Nka u bēs bē tilefunteni sama ka fara nōgōn kan fo ka tobili kē. O ye fen naani ye an bē minnu wele ko tilefunteniga. Dōw nē dunkarelama don, dōw nē witirilama don, olu ye sigida 4 fo 5 ye tobili bē ke n'olu ye. Dōwēre bē yen, o ye jikalayalan ye,

Niwa Jasana

dōwēre fana bē yen o ye fennajalan ye. Ne bē baara ke nin fen Saba de kan minnu bē tilefunteni sama ka fara nōgōn kan ka baara ke n'o ye.

Jekabaara : *Nininikela kōfe, i ye baara in waleyali damine san jumen ?*

Jasana : N ye nin baara in waleyali damine san 1994. Ninini senfē, n ye mōbili lantorowéri de ta k'o ceci fila ye ka n boloje folo dilan n'o ye. N'i y'o ye bi, o kōni ce ka jugun, nk'a daminena o de la. Sabu, fen bēs bē damine o cogo de la folo.

Jekabaara : *I delila ka taa jamana wērew la i ka baara in kadara*

Kōnō min te farafinna ye wa ?

Jasana : Ayiwa, n kōni ma bō folo, nka setanburukalo temenén tile 3nan 2000 san Mali izinikow nēmogoyadaba ye kēne dō laben min bē wele ko fenlabennenw ani fen lakurayalenw jirakēn, n ka fen

dilannenw taara o kēne kan. O temenén kō, a tun fōra ko n bē taa Mali joyoro fa OUA ka jirali dōla min bēna ke san 2001 nan na. Halisa, an bē makononi na. O kōfē, Adisabebakaw ye bataki ci n ma k'u ye n ka sēben soro. O hukumu kōnō, n bē ninnu bēs lajelen makononi na. N kōni ma deli ka bo Mali kōnō folo, nka n bolofēn w ni jaw, ni kunnafo ni sera jamana wērew la minnu te farafinna jamanaw ye, i n'a fō : Ameriki, Faransi, Itali ani Nizeriya n'a nōgōnnaw.

Jekabaara : *Baara kēkun y'a nafa ko ye, yala i ye nafa soro i ka baara in na wa ?*

Jasana : Ayiwa nafa cogoya ka ca, dōw ye wari ye, dōw yēre ye kalan ye, dōw fana ye nōgōndōn ye.

Min ye wariko ye, caman ma san a la k'a sababu ke a lakodōnbaliya ye mōgōw fe. O temenén kō, faantan te kaari ka dōrōme ba tan 10 000 don tobiliikelan na k'a soro fen wēre jolen bē ka makononi ke. N ye min jate nafa ye, n ye ninini ke ka faamuyali caman soro, ka d'a kan, an bē don min na i n'a fō bi, ni mōgo mako jōra n na bi, n bē se ka baara caman ke. Hali jamana wēre maaw b'a fe an ka baara ke nōgōn fe cogo min na, o bēs ye nafa belebeba ye.

Kolosili : Niininkali ninnu senfē,

Niwa Jasana da sera a ka fen dilannenw sōngōko ma. O b'a ta sefawari dōrōme ba tan (d.10 000), ka se dōrōme ba tan ni duuru (d.15 000) ma.

Niininkali kēbaga, Yusufu Fane

Otuwale bë baara la Kalifabugu mara kono

Otuwale ye Mali goferenama ka cakeda ye min ka baara jesinnen bë senekelaw demeni n'u bilasirali ma u ka baaraw sira kan. O hukumu kono, u ka lasigiden do sigira Kalifabugu walasa ka yen senekelaw deme, Ku bilasira u ka baara la.

Kalifabugu ye, dugu ye min bë Kati f. A ni yen ce ye kilometer 12 ye keñekayanfan f. A dugumbaaw ka baara jesinnen bë sene ni baganmara ma, ka fara nakobaara agomisenninw kan. U ka senefen seneta fanba ye : keninge, sajo, kaba ani tiga ye. Tilema f, u bë nakofen minnu sene olu ye jaba, nkoy, tamati, supome n'a jogonnaw ye. Nin b'a jira k'a fo ko baara bë Kalifabugu, sebe bë Kalifabugu. O siratige la, Jekabaara sebennikela do ye taama ke Kalifabugu, walasa ka kunnafoni jorjor soro Otuwale ka baara taabolo la Kalifabugu sekiteri kono. An ni u ka lasigiden Adama Danbele ye jogon kumanjogonya, kunnafoni minnu soro o senfe, olu file :

Jekabaara : Karamogo Adama Danbele, e ye Otuvali ka lasigiden ye Kalifabugu yan, yala i be se ka do fan ye i ka baarabolo lahala kan Otuwale ka baara ketaw kadara kono wa?

Adama Danbele : Otuwale ka baara ketaw kadara kono, ne ka baara jesinnen bë senekelaw bilasirali ma ni laadilikanw ye. Tijé don u bë cike sidon, nka cike taabolo kurakurayali walasa ka nafa soro a la, anw de b'o nejira u la ani dugukolo yere bë se ka labaara cogo min ka fen soro a la, ani fen o fen bë se ka ke senekelaw ka soro yiriwali sababu ye laadilikan na, an b'u bila o siraw kan walasa k'u ka soro yiriwa. Sene ni baganmara siratige la.

Jekabaara : Kalifabugu yan, cakeda caman temena, i n'a fo tigasenebaarada (OA), tiga ni

Kalifabugu ye koçrisene maraba ye otuxale cakeda kono

suman senebaarada (OACV), ODIPAC, ODIMO, fo ka na a laban Otuwale la bi, yala i be se ka do fan ye o kelen-kelen bee joyoro kan cikelaw ka yiriwali sira boli la yan wa?

Adama Danbele : N bë se ka doonin fi ye u kan. Kalifabugu tun be togoda yiriwajekulu min bolo o tun ye tigasenebaarada (OA) ye, o boilen yen, tiga ni suman senebaarada (OACV), o kô ODIPAC, o kôf ODIMO. Nka sanni ODIMO ka na, Kalifabugu kera zeri ye san 1972 OACV f, n'u dagayoro tun ye Negela Falaje ye. A n'o ye baara ke fo ka na se san 1977 ma. San 1977, Otuwale ye Kalifabugu min, k'a ta o la fo ka na se ninan san 2001 nan in ma, Kalifabugu ni Otuwale bë baara la jogon bolo. Min ye cakeda temenenw joyoro ye Kalifabugu sekiteri senekelaw ka yiriwali sira boli la, ne hakili la u joyoro yera, ka d'a kan, a kera sababu ye senekela dôw ka Jamana ka medaye soro, ka dôw fana ke cikeminentigi ye, wa u ka timinandiya kera sababu ye ka

faamuyali caman di senekelaw ma u ka soro yiriwali kadara kono, ka jesin sene ni baara werew ma. O koson, n y'a fo k'u joyoro yera kosebe.

Jekabaara : Kalifabugu yan, i n'a fo yoro werew fana na, balosenne be ke a nema, ani senefen werew, nafolo be soro minnu na ani koori : i be se ka do fan ye nin kelen kelenna bee nafa la ani u nafa kera min ye adama-danya ni donko ni seko ani soro siratige la sigida kono yan wa?

Adama Danbele : Balosencko hukumu kono, Kalifabugu sekiteri senekelaw ka baloseneta fanba ye keninge, kaba ani sajo ye. Min ye nafolosorotaw ye, Kalifabugu sekiteri la yan, olu ye : koori, tiga, siraba (taba), bene ani dabilennin ye. Nin senefen kofolen ninnu minnu file nin ye, minnu seneni fanga ka bon kosebe ka teme tow bee kan, o ye keninge, sajo ani koori ye. Nka o bee n'a ta, n'an ye koori ta, i b'a ye ko Otuwale ka Kati sekiteri mumé yere la, ni toni 1000 soro, i b'a soro Kalibabugu

sékitéri ta y'a la tóni 800 ye. O b'a jira k'a fo ko koori de fanga ka bon yan.

Min ye duguyiriwatónko ye, ni maa minnu ye faamuyali soro koorisene na, olu be labenk'u ke duguyiriwatónw ye. O hukumu kono, duguyiriwatón 33 de be Kati mara mumé kono. O 33 la, 18 beé be Kalifabugu sekiteri kono.

Duguyiriwatón nana 11 de be Kati mara mumé kono. O 11 in na, 7 beé fana be Kalifabugu sekiteri la. O la sa, nin b'a jira k'a fo ko Kalifabugu jeyoré ka bon kosebe nin sene ninnu siratige la k'a sababu ke koorisene ye. O tuma nin b'a jira k'a fo ko koorisene fanga ka bon kosebe Kalifabugu sekiteri kono. Min ye balosene ye, o fana fanga ka bon kosebe ka d'a kan ni koori sabatira i bolo, o be josesen fana barika ka masoro n'i ye kene o kene sene koori la, o sannayelema k'o ke jo ye, o be je kosebe. N'i y'o jo fana no ke kaba ye, o be sebekoré ne. O hukumu kono, n'i be koori sene, o be ke sababu ye i ka jo caman soro.

Jekabaara : *Baarasan temenen, koori ma sene fan caman fe. O siratege la, san 2001 ni 2002 nan baarasan in na, aw jigi dalen be koori toni joli soro kan ? Yala aw ni senekelaw ye sigikafé ke walasa o ni san temenen kana ke kelen ye wa ?*

Adama Danbele : Tijé don, kooriko gelyara Mali fan beé fe san 99/2000 baarasan na. Nka anw ka sekiteri la yan n'o ye Kalifabugu ye, anw ka koorisénaw ma ban koorisene ma, u ye koori sene. Ka d'a kan, anw ka kene seneta hake bolodalen tun ye taari 1000 ye. Nka koori senebaliya n'a ta beé, Kalifabuu sekiteri koorisénaw ye taari 700 sene san 1999/2000 baarasan na. O b'a jira k'a fo ko anw ka kene seneta bolodalen keme keme sarda la, 86 de senena. N'i y'o jatemine, n be se k'a fo ko anw ma ban koorisene ma. Min ye san 2001/2002 baararasan ye anw jigi

dalen be koori toni 1 000 soro kan Kalifabugu sekiteri kono yan ni Ala sonn'a ma. N ka geleya doonin b'a la ka d'a kan, an jigi tun dalen be nogofin hake min soro kan, o ma se ka dafa an ka jemaaw fe folo. Nka n'an sera k'o dafalen soro, siga t'a la n ye hake min fo n'an ma teme o la, an tenu dese o ma cogoya si la. Min ye an ka san 2001 ni 2002 nan baarasan kene seneta bolodalen hake ye. Otuwale mara yere mumé tun ye taari 55 000 ye. Nka kontarapilan y'a jira ko Otuwale man kan ka se o ma, k'a ka dan taari 40 000 ma. O y'a soro anw tun ye an ka kene seneta boloda ka t'o se taari 1080 ma. Nka kontarapilan kono kibaruya dalen an tulo kan jemaaw fe, a wajibayara an kan ka do bo an ka senekelaw ka kene seneta bolodalen hake sigi taari 740 na. Nin yoromin in kera geleyanin ye an bolo doonin k'a sabu ke senekelaw ka faamuyabaliya doonin ye. Nka n'y'a miiri u ben'a faamu.

Jekabaara : *Kalifabugu ye senekoyoréba ye, yala aw be baara were ke sene senkoré wa ?*

Adama Danbele : Otuwale ka baara ka ca, w'a taabolo fana ka ca;

- ka senekcogo jefé maaw ye,
- ka baaraw latemé a nafa sorbagaw ma. O baaralatémé in hukumu kono, an be benné sene, ka dabilennin sene, ka tamati sene. O tamatiko ni dabilenninko siratege la, musojekuluw be yan minnu b'o fénw yéléma k'u ke dabilenniji n'a doro ye. U be tamati fana yéléma k'a ke doro ye, n'o be wele ko lögöt. N y'a jatemine, nin baara latémé in be ke Otuwale ka kalan kadara kono. I n'a fo n'y'a fi ye cogo min, baara werew be yen an be minnu fana ke i n'a fo numuw kalanni, ka d'a kan, Kalifabugu yan Otuwale ye numuke do deme kosebe a ka baara taabolo la. An be don min na i n'a fo bi, a be senekeminé caman dilan senekelaw ye Otuwale mara beé

lajelen kono, i n'a fo : Dabanjana, dabidakelen, dannikelan n'a nogonna caman. O temenen kó, an be sonn-sene fana ke. Nka ninan, geleya donna o ko la doonin. Nonté san temenen na, san si tun te ke n'an tun be dese tóni 20 ma. N ka miiri la, nin beé ye Otuwale ka yelembolow ye.

Jekabaara : *Kalifabugu sekiteri kono yan, senekelaw ka kalanko be cogo di ? Balikukanani baaradegekalan ?*

Adama Danbele : Owó, min ye senekelaw ka kalanko ye, Otuwale ka mara mumé yere la, balikukaniko ma ke bolokofefen ye abada, kuma te Kalifabugu sekiteri ma. Dugu o dugu ni Otuwale be baara ke Kalifabugu sekiteri kono yan, balikukanso be a kelen kelenna beé kono. Wa n'i y'a denmisewn sigi keme keme, i b'a soro 55 be se k'a yerejenabo sebenni ni jate ta fan fe. O hukumu kono, AV ka dogon Kalifabugu sekiteri la min t'a yere ka koori sannifeere kow beé lajelen jenabo u yere ye. Ne hakili la ni kalan te o te se ka ke. O siratige la, ni kuma diyara n da n b'a fo ko Kalifabugu sekiteri taara jefé kosebe kalanko la, kerenkerennenya la, balikukan.

Jekabaara : *e ka Kumakan laban ye jumen ye ?*

Adama Danbele : N ka kumakan laban ye min ye folo o ye aw kunnafonininanaw foli ye. Kerenkerennenya la, Jekabaara kunnafonisében sebennikelaw. Sabu aw de be wuli ka se maaw ma u sigyoré la k'u ka kunnafoniwa, k'u jensé dije fan tan ni naani beé la, aw n'o foli ka kan. Kuma filanan, o ye foli ni dugawu ye ka jésin Mali senekela cema ni musoma beé lajelen ma, Ala ka ninan samijé ke samijé numan ye, k'an son sanji numan caman nafama la. O temennen kó, n be Otuwale baarakela ce ni muso beé fo kabini Bamako fo Kati.

Yusufu Fane
Jekabaara ka ciden

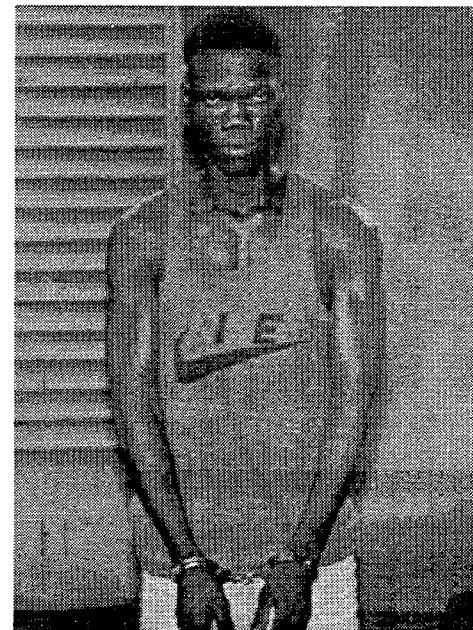
Kunnafonigelen

Bamako : Lafiyabugu maa kelen nin kene karabara doloso la

Lafiyabugu ye Bamako tilebinyanfan kin belebele do ye, a be komini 4nan kono. Sibridon su k'a duguje kari la, ka ben zuluyekalo tile 29 ma, da kera Lafiyabugu n ka sunogo ma ke yen, k'o sabu ko Nizeriyaka do ye mugu ci kamal. o la kelle senfe doloso la. Polosi la fo la, balawu in kera doloso la, min be wele "Delta", n'a be Lafiyabugu sugukoro camance la. O yoro in f'la be sanga ni waati musow la minne ka taafebolo labilalen don, Olu caman ye Nizeriya, Kameruni, Saralon ani Gana jama-na musow de ye. Nin don in, waati 22 nan na, doloso in muso fila, kerenkennenya la Esta Bosisi ani Aita Be, u fila bee ye Nizeriyaka ye, u tun be dalamanan na, O tuma Wensan Ogo Yanta, n'a be wele Musa, y'i sendon korofo in na, ka Asita Be deme Esta Bosisi. Kan, bawo olu de be nognon ka kan men. Tuma min Esta wulila k'a be taa dumuni san, o furance la Wensan y'o ka minfen bon "Kokakola". O cogo la, Esta nana k'a ka butelikorofen bonnen soro, a ye nininkali ke, a kera i n'a fo Wensan tun sigilen don k'a makono, a wulila o yoro bee ka Esta sebekoro walon fo k'a jogin. Lafiyabugu polosiso nemaa, n'o ye karamoko Jane ye, ale ka fo la, ko Esta y'a jira ko Wensan demena Yusufu togo do fe n'o ye Mali jamana den do ye. Nka halibi, Yusufu ni Asa Be ma se polosiso la folo. Lasidansefu Musa Jakite ka bo Lafiyabugu polosiso la, ale ko tuma min na Wensan ye mugu ci, ani Yusufu ye kene mine. N ka boli te dan ke, maaw y'u gen ka t'u mine. Wensan min ye Esta dasi. O minena k'a lasigi doloso in kerefe. O yoro de la, Ala ka hine Yoro Jalo la, n'a be wele ko Buwa, ale nana ka Wensan mine a ka duloki kan ma, seere daw ka fo la,

fo ka Wensan ninakili mine, o la, farafin marifa nciinin do tun b'a bolo, a y'o bo ka kunkan ne kelen ke Buwa la, k'o yuuru k'a nin kene karaba. Kunnafooni lasera Lafiyabugu polosiso maaw ma, o yoro bee olu sera kene kan ka maaw lasabali. O y'a soro jama wulila Wensan nefe ko fu k'a faga, u tagara a mine fo Saba Sankare togola ntolatankene kerefe. O yoro de la polosiw y'a bo mogow bolo k'a n'a ka marifa bee ladon u ka mobili kono. An be yoro min i ko bi, a be Lafiyabugu polosiso la.

O cogo la, mogow diminen wulia ni bere ni gabakuruw ye ka don Lafiyabugu sugu kono ka doloso in dagakolonci k'a filenkolon ci, k'a siradalajo musow sebekoro bugo ; Nizeriyaka do ka doloso do tun be "Delta" kerefe, n'a be wele ko "Concorde". o fana tijena bogobogeo maaw fe. Mogow ma dan o dama ma, hali yoro minnu be doloso in kerefe u y'olu bee kari-kari i n'a fo Iburahima Yuba Tarawele ka konoge dilanyoro, u y'o ka minenw bee tije k'a ka waseeginmasin ta. O t'a bannen ye kunnabenyo

Wensan Ogo ye maa faga fu...

minnu fana be o furance la, olu bee fana kari-kari la.

Nin ko in kera nimisakoba ye, nka a ka faamuya ko dunanko kelle te, ni sariya ma labato, ni jemufanga ma faamuya a nema, maaw te lafiya soro.

An ye nin bo "les Echos" kono, a boko 1751 zuluyekalo tile 31 san 2001nan : bayellemabaga Idirisa S. Sako

Buwa yere ye jor ye ?

Yoro Jalo n'a be wele ko Buwa, a nin kene karabara k'a to a ka funankeninya tan ni fila la : san 29. A ye muso mamine, a sigiyoro benna Lafiyabugu kin na. Sanufagala tun don bololabaarakayoro la.

A yeli doloso in na Sibiri temenen, o balila mogoo caman na. Nka polosiw ka fo la, a taayoro koro tun don bawo doloso in ma ka di Lafiyabugu kamalenw ye kosebe, sabu musow te kotege yen tuma si.

Suleyimani Jalo, si kasabi be san 40 na, ale ye Buwa koreke ye, a ko nkalon kana da a balimake la, ko Buwa taayoro tun te doloso ye. K'a tun be taa baroke a teriw fe Lafiyabugu sugu la su fe doloso in kere fe. A ka fo la, Buwa tun ka bon a ka jan, wa tuma bee a be kellelaw fara ka bo nognon na.

Jalolakaw y'u ka ninsongojira faamaw la, Buwa balimamuso do ko polosiw ma son k'u ladonniya u balimake sacogo la ; wa u ma son fana ka Buwa fagabaga jira u la. Jalolakaw k'u be polosiw wele kiirtegeso la sabu, u ka fo la, nin te Wensan sijne folo ye a ka marifa ta k'a ci mogoo la, nka foyi ma ke Wensan na.

Idirisa Setigi Sako

Cebilennin ka maana to

n'a fo an y'a fo aw ye cogo min an ka boko temenen kono, a be ten. An bema Cebilennin ka maana to lase aw ma.

Musokoronin selen Cebilennin ka dugu la, a ko ale te maa si fe ni Cebilennin korow te. O fora yoro min, dugu cemisenniw girinna gewu ka julu tige a nefe. Numuke hakilima do tun be dugu kono, o y'i kanto cemisenw ma ko : "A ye taa Cebilennin nefe a ka na muso in laje". U ye maa ci ka taa Cebilennin wele. A nalen, u ye kuma nefo a ye. A y'a korow jaabi ko "a kana son muso in na, sabu musokorosunkurun don". A y'o fo yoro min, a korow ye teges ci a ne kan kawu !, ka soro k'u kanto ko : "I kana an ka muso numan ni musokorosunkurun da nogon ma". O kelen, Cebilennin taara a ka tulonke la. N balimaw, ni bi te, lawale la, cemisenniw si tun be se musofuru ye k'a soro u fila walima saba be si so kelen kono. O hukumu kono, nin kamalen ce fila ninnu tun be si so kelen kono. Dugu tilalen, muso in y'a yelema k'a ke musokoronin ye a nona ka kamalen ce fila in nekise bo ka taa n'olu ye a ka dugu la. Dugu jelen, Cebilennin ba y'i kanto a ma ko "taa i korow lawuli". A y'a ba jaabi ko. "Ne korow ye ne gosi u ka musokorosunkurun nefe ne te taa yoro si la". A ye nin kuma in fo tuma min, a ba yere wulila ka taa u nefe ka tu lawuli. A taara a soro u fila si te yeli ke. A y'a bolo fila d'a kun ka kule gengelen. O kelen, Cebilennin bolibagato nana, a y'a soro u nekise wolen be musokoronin subaga fe. A y'i kanto a ba ma ko "N y'a fu ye ko u kana ke musokoronin subaga fe. A y'i kanto a ba ma ko". N y'a fu ye ko musokoronin subaga don, nka u ma ne ka kuma

lamen, w'a file de !". A ye nin kuma fo yoro min, a ba y'a nini a fe a ka taa u nefe. O folen, Cebilennin wulila ka taa dugu were la, musokoronin subaga denmuso kelen furulen tun be min kono. A selen yen, a ye musokoronin denmuso laje kosebe k'a yere yelema k'a ke musokoronin denmuso noggon ye, denke kelen tun be denmuso in fana bolo, a ye jirikurun do

la, fen do binna a ne kan k'a ne fila bee ci, a te yeli ke tugun".

Musokoronin subaa y'a jaabi ko : "Aa ! i kunnadiyara de, suron taara kakala fila nedden bo, olu bilalen be so kono". A donna so kono ka kamalen fila in nedden ta ka di Cebilennin ma, sabu a hakili tun ye k'o y'a denmuso ye. Cebilennin bora ni nedden ye yoro min, musokoronin denmuso donna du kono. Musokoroninsu-

yelema k'a ke o den in noggona ye ka taa musokoronin subaga ka dugu la. A selen yen, a y'a soro musokoronin be nafensusu la, a y'i kanto ko : ma ni sogoma. O y'a lamine ko : Nse ! i ni sogoma n den.

Den min be muso in bolo, a nisondiyalenba y'o min, sabu a hakili la k'o y'a denmuso den ye, min b'a cela la. Waati selen, a ye muso nininka k'a kera cogo di ? O y'a jaabi ko : "juguman te, n nalen be i fe yan, n'a y'a soro nedden be i fe yan, n ce bolo foro

baga dabali bannen sigilen toraten. A y'a denmuso nininka ko : "A kera cogo di, i ninena mun ko ? e ma bo yan sisan wa ?"

Denmuso y'a jaabi ko : "Kabini ne furula, ne sen ma don du kono yan folo ni nin te ". O kuma fora tuma min, n balimaw daga wulila sonkala ma ye. A ko nin te maa si no ye Cebilennin ko. Nka, a y'a ke sunkurunkoro la. Cebilennin taara n'a korow nedden ye ka taa di u ma.

N balimaw, bamanaw b'a fu ka kuma do la ko :" ni wara y'a bo

ke jiribolo kan o be ja o la, nka n'a y'a ke a wara njogon kan, u b'a joosi njogon na". O de ye Cebilennin ni musokoro subaga ta in ye.

Musokoronin wulila tugun ka taa a yere yelema k'a ke ko belebe ye dugu soda la. Kabini o kera, dugumogow bee nisondiara ko u ye ji gansan soro. Cebilennin ye mogow to o nisondiya la ka taa a fo dugutigi ye ko mogo kana se ko in ma, sabu mogomayellemak don. Mogo kana fini ko a la, mogo kana a ji min. Dugutigi ye jeliba bila wankoda la. O kelen, dugumogow bee y'u yere klosi ji in na. A tora ten fo dugumogow wulila ka t'u sigi yoro were la ka dugu koro ke tomo ye. O kelen, Cebilennin y'a ka labenw ke ka taa a sigi a kelenna u no koro la. N balimaw, o kera musokoronin sako kelen ye. A y'a yere yelema k'a ke musokoronin ye ka tomo yaalali damine ka Cebilennin nini cogoya bee la. O y'a soro Cebilennin be k'a laben ni fen minnu ye, olu file : Toronto ni marito.

Musokoronin yaalato nana bo

Cebilennin sigilen kan k'i kanto ko : e sorolen te ne fe nin ye wa.

Cebilennin y'i kanto ko : "Ma, i ye n soro, n ka min ka gelen n ma, i kana i neden waga n na de". A y'o fo yoro min, mosokoronin girinna ka d'a kan k'i kanto ko : A file, a wagalen file i la, n'i be min ke, o ke n k'i ye sa de". Cebilennin y'a to o mankanbaci la ka forontomugu firi a ne kan pi ! ka mariko sigi a kun tayi !, ka musokoroni nko ban yen pewu.

A ko tora Cebilennin ta la. O siratige la, kumadonsow b'a fu ka kuma la, ko : "Daga mana bonya cogo o cogo, daga were b'a datugu". O koro te dowerye, mogo mana se ko la cogo o cogo, i k'a don ko mogo were b'i ne. N balimaw, Cebilennin ka maana banna yan.

O tuma, aw k'an ben a njogonna caman ma ni ala sonna a ma.

Nin maana in sebenna k'a lasé aw ma aw balimake
Yakuba Kone fe n'u ko Alibela
mobilibolila - CMDT - Sikaso
A labenbaga : Yusufu Fane

Jekabaara bakurubasan :

Bamako dugu kono

: doreme 300

Mali fan tow kono

: doreme 1200

"UEMOA" jamanaw kono

: doreme 1600

Afrika jamana tow kono

: doreme 2400

Djene jamana werew kono

: doreme 3000

- Kolosili : Posite tenburukow musakaw be nin da folenw la.

- Seben laseyoro bakurubasan
jinini kanma :

Jamana baarada

B.P.: 2043

Bamako - MALI

Sangalase

jamana baarada njemog
n'abaarakelaw dusukasilen
b'aw ladonniya k'u balimake
Yusuf Jalo, jekabaara
sebennekulukuntigi, furu muso,
n'o ye jalo Naa kamisoko ye,
k'o faatura Sibiridon, Utikalo
tile 18, San 2001, k'a si to San
32 la. A janajaw kera karidoon,
utikalo tile 19.

Ala ka hinc a la

Ganseli kene

Jekabaara kalanbagaw :

K'a damine okutoburukalo boko la, aw bena kunnafoniw soro Sida n'a nifikasaaraw kan ka bo Umaru Tarawele yoro, n'o ye dogotoroba ye Sidakel baarada la Bamako. Walasa kene in ka ke Jekabaara sebenbagaw n'a kalanbagaw ta ye, an b'a jini aw fe aw fana ka barakiw ci an ma aw haminkow kan Sidako kunkan, an be se ni minnu ye dogotoro Umaru Tarawele yoro walasa a k'u jaabi.

Doctor Umaru Tarawele

Jekabaara

Lablikuntigi

Tumani Yalam Sidibe

SebennekuluKuntigi

Yusufu Jalo

Sebennekulu

Yusufu Fane

Yusufu Jalo

Tumani Yalam Sidibe

Demegogonw

Fanta Kulubali

Idirisa Setigi Sako

Bonifasi Danbele

Negenw kebaga

Yakuba Jara ko Kayi

Baarakenogonw

CMDT-World Wision-

Ofisi Nizeri-Ofisi iri-OHVN

Hake bota

11000

Batakisira : 2043

Negejurusira : 29 62 89

Jamana baarada-

Seki zeyedi togola

sira-Hamudalayi kin -Bamako